

**Ghid metodologic privind operaționalizarea guvernării deschise
la nivelul Municipiului Timișoara**

Preambul	2
1. Incubatorul OGP Local	3
2. Operaționalizarea guvernării deschise în Municipiul Timișoara	3
3. Roluri în operaționalizarea guvernării deschise	5
3.1. <i>Persoana de contact</i>	5
3.2. <i>Comitetul Director OGP</i>	5
3.3. <i>Grupul de lucru OGP</i>	6
3.4. <i>Unități de suport privind procesul OGP</i>	6
4. Integrare la nivel local și interconectare la nivel național	6
5. Instrumente de lucru pentru operaționalizarea guvernării deschise	6
5.1. <i>Standarde de lucru</i>	6
5.2. <i>Repository și platforma de consultare DECIDEM</i>	7
5.3. <i>Plan local de acțiune (PLA)</i>	7
5.3.1. <i>Etapetele unui PLA</i>	8
5.3.2. <i>Principiile co-creării guvernării deschise</i>	8
5.3.3. <i>Secțiunea privind viziunea strategică sau obiectivele generale strategice ale PLA</i>	9
5.3.4. <i>Secțiunea de angajamente a PLA</i>	9
5.3.5. <i>Modificarea angajamentelor</i>	9
5.3.6. <i>Implementare și monitorizare</i>	10
6. Autoevaluare, monitorizare, raportare	10
6.1. <i>Autoevaluare</i>	10
6.2. <i>Monitorizare și Raportare</i>	11
6.3. <i>Atribuții ale responsabilului de monitorizare</i>	11
7. Cadrul legal	11
7.1. <i>Referințe bibliografice</i>	12

Preambul

Transparența decizională, participarea civică, integritatea profesională, utilizarea tehnologiei și responsabilitatea față de comunitate sunt principiile care stau la baza acestui ghid, în conformitate cu Declarația pentru o Guvernare Deschisă.

| 2

Acest ghid are scopul să creeze cadrul instituțional pentru un parteneriat între toți actorii locali relevanți pentru procesul de guvernare deschisă: Primăria Municipiului Timișoara (PMT), organizații ale societății civile, universități și firme din oraș. Aceștia vor contribui în mod activ la punerea în aplicare a procesului de guvernare deschisă, prin intermediul unor Planuri Locale de Acțiune.

În baza acestui ghid, participanții pot să dezvolte planuri locale de acțiune (PLA) printr-un proces multipartit, cu implicarea activă a cetățenilor și a societății civile. Colaborarea cetățenilor, a societății civile, a liderilor politici și funcționarilor publici cu competențe în domeniu, ca de fapt, a tuturor părților interesate relevante, este esențială pentru dezvoltarea, asigurarea și implementarea unor reforme dedicate guvernării deschise și durabile.

Organizațiile societății civile sunt părți cheie ale procesului pentru o guvernare deschisă (OGP) la nivel național și local. Acestea contribuie cu expertiză tehnică, resursele umane și capacitatea de convocare pentru a asigura în mod eficient principiul de co-creare și participare. În plus, vor fi implicate și alte părți interesate, neguvernamentale: grupuri comunitare, consilii/grupuri cetățenești, inițiative sociale conduse de cetățeni, camere de comerț locale, universități, consilii media, consilii/grupuri de tineret etc. Asociația Internațională pentru Participare Publică (IAP2) prezintă mai jos un model al implicării și participării publice la co-crearea și luarea deciziei autorității publice.

Niveluri ale implicării cetățenilor de către autorități publice (prelucrare după IAP2)					
	INFORMEAZĂ	CONSULTĂ	IMPLICĂ	COLABOREAZĂ	DELEAGĂ PUTEREA DE DECIZIE
OBIECTIVUL PARTICIPĂRII PUBLICE	Să ofere cetățenilor informații echilibrate și obiective pentru a-i ajuta la înțelegerea problemelor, a alternativelor și/sau a soluțiilor.	Să obțină părerea cetățenilor cu privire la analize, alternative și/sau propuneri de decizii.	Să implice direct cetățenii, în mod sistematic, în întregul ciclu de politică publică, sub conducerea autorității publice.	Să facă cetățenii parteneri de decizie ai autorității publice, pe poziții de egalitate, în fiecare etapă a ciclului de politică publică, inclusiv în dezvoltarea alternativelor, identificarea soluției preferate și punerea ei în aplicare.	Să plaseze decizia în mâinile cetățenilor.
PROMISIUNEA FĂCUTĂ PUBLICULUI	Vom oferi cetățenilor informații relevante, la timp și într-o formă accesibilă tuturor celor interesați.	Vom informa și asculta cetățenii, luând în considerare interesele și aspirațiile lor, respectiv vom raporta public despre cum implicarea publicului a influențat decizia.	Vom lucra cu cetățenii pt. a ne asigura că interesele și aspirațiile lor sunt reflectate direct în soluțiile identificate și puse în practică, respectiv vom raporta public despre cum implicarea publicului a influențat politica publică.	Vom lua împreună cu cetățenii în toate deciziile privitoare la elaborarea, implementarea și evaluarea politicii publice, respectiv, în măsura posibilității, vom încorpora sfaturile și recomandările cetățenilor.	Vom implementa ce decid cetățenii.
EXEMPLE DE TEHNICI	Fișe informative Carte albă Buletin informativ	Consultări online Focus grupuri Chestionare Audieri publice Dezbateri publice Consilii consultative	Ateliere Sondaje deliberative Grupuri consultative de experți	Consensul ca metodă de adoptare a deciziilor. Decizii luate în mod participativ Adunarea cetățenilor	Juriu format din cetățeni Vot/referendum Delegarea deciziei către forme de organizare ale cetățenilor

1. Incubatorul OGP Local

OGP Local este un program de incubare inițiat de OGP Internațional în 2018 și derulat cu scopul de a dezvolta practica guvernării deschise la nivel local. Orașul Timișoara a fost acceptat în programul OGP Local în octombrie 2020, iar prezentul ghid este elaborat în contextul participării la programul OGP Local, pe baza HCL nr. 321 din 07.09.2021. Prin aderare la acest program, PMT va operaționaliza procesul de guvernare deschisă a orașului prin planuri de acțiune bazându-se pe următorul cadru de lucru, prin care:

- Administrația publică colaborează cu societatea civilă pentru elaborarea unor Planuri de Acțiune, cu angajamente și termene concrete, în beneficiul cetățenilor;
- Planurile vor fi co-create și vor fi asumate oficial în mod public, urmând ca parteneriatul cu societatea civilă să fie transparent și monitorizat online, pe site-ul dedicat – Decidem, platforma pentru procese participative (<https://decidem.primariatm.ro/>), cu actualizări periodice;
- Acest proces va fi coordonat de un Comitet Director OGP, din care fac parte în mod egal, atât reprezentanți ai PMT, cât și ai societății civile;
- Evaluarea și monitorizarea se va face, atât prin rapoarte de autoevaluare realizate de PMT la mijlocul și la sfârșitul perioadei de implementare a planurilor de acțiune, cât și rapoartele de evaluare realizate de experți independenți. Toate aceste evaluări vor fi prezentate publicului larg și dezbătute de către cei interesați. Astfel se asigură responsabilizarea față de cetățeni a tuturor actorilor implicați.

Participarea Primăriei Timișoara la programul OGP Local a creat deja oportunități pentru inițiative locale care au dus la creșterea transparenței decizionale, participării publice și asumării responsabilității administrației publice deschise față de cetățeni:

- Portalul de date deschise: data.primariatm.ro;
- Strategia de Smart City și transformare digitală – în elaborare;
- Transparența plăților făcute de Primăria Timișoarei și subordonate: transparența.primariatm.ro;
- Decidem - platforma pentru procese participative: decidem.primariatm.ro;
- Covid-19 - platforma de comunicare cu populația Timișoarei în pandemie: covid19.primariatm.ro;
- OxigenTM - program colaborativ de protejare a cetățenilor care nu mai au loc în spitale: oxigen.primariatm.ro;
- Numirea cetățenilor în consiliile de administrație ale școlilor;
- Înființarea Serviciului Guvernanță Participativă și Management Cartiere.

2. Operaționalizarea guvernării deschise în Municipiul Timișoara

Categoriile de parteneri care conlucrează la implementarea cu succes a Guvernării Deschise la nivel local vor fi:

1. Primăria Municipiului Timișoara;
2. Societatea civilă;
3. Alți parteneri neguvernamentali (academic sau de business).

2.1. Responsabilitățile principalilor actori:

a. Primăria Municipiului Timișoara:

- Să cunoască și să utilizeze metodologia OGP în elaborarea de politici publice locale;
- Să numească persoane de contact la nivel decizional și executiv, care vor asigura buna derulare a acțiunilor specifice OGP;
- Să asigure suportul pentru implementarea OGP la nivel local;
- Să coordoneze procesul de creare și funcționare a grupului de lucru cu tematica OGP;
- Să valideze din punctul de vedere al fezabilității tehnice și financiare Planul Local de Acțiune (PLA) propus de grupul de lucru, prin consultare publică;
- Să aloce resurse umane și financiare necesare implementării PLA;
- Să implementeze, monitorizeze și raporteze evoluția PLA;
- Să asigure dialogul și conexiunea dintre planul OGP național și cel local;

b. Societatea civilă și alți parteneri neguvernamentali¹

- Să crească conștientizarea și promovarea ghidului metodologic și a procesului OGP;
- Să contribuie la elaborarea Planului Local de Acțiune (PLA);
- Să monitorizeze și să ofere suport pentru implementarea PLA;
- Să participe la dialogul și conexiunea dintre planul OGP național și cel local;
- Să participe la discuții și evenimente pe tematica OGP-ului ;
- Să atragă cetățenii în procesele participative;
- Să contribuie la profesionalizarea acelor servicii comunitare care nu se regăsesc în administrația publică, sau sunt mai eficiente conduse din afara administrației pentru a ajuta și completa eforturile administrației de gestionare a problemelor și doleanțelor comunității;

2.2. Beneficii

PMT beneficiază prin participarea la programul OGP în felul următor:

1. Prioritățile cetățenilor devin prioritățile administrației;
2. Accesează idei, expertiză și suport din partea societății civile și, în acest mod, poate să obțină rezultate mai multe, mai bune și mai relevante pentru cetățeni;
3. Accesează resurse financiare suplimentare din fondurile naționale și europene, care favorizează proiectele și programele construite în mod deschis;
4. Își dezvoltă capacitatea internă de a facilita și coordona colaborativ proiecte semnificative pentru cetățean;
5. Își adaptează atitudinea, comportamentul și capacitatea la modul deschis de guvernare.

Societatea civilă beneficiază prin participarea la programul OGP în felul următor:

1. se coagulează și își folosește potențialul de creștere și implicare în procesul de guvernare locală;
2. influențează modul în care politicile publice locale sunt elaborate;
3. înțelege, contribuie, monitorizează și evaluează actul guvernamental local;
4. își adaptează atitudinea, comportamentul și capacitatea vizavi de responsabilitatea cetățenească.

¹Participation-Co-Creation-Toolkit, pag. 10

3. Roluri în operationalizarea guvernării deschise

3.1. Persoana de contact

Pentru fiecare proces de guvernare deschisă inițiat sunt desemnate prin dispoziție de Primar 2 persoane de contact (PoC), una cu caracter strategic și decizional, și una cu caracter executiv.

Responsabilitatea PoC cu rol decizional constă în susținerea demersului de guvernare deschisă în PMT și participarea în Comitetul Director OGP, iar responsabilitatea PoC cu rol executiv este aceea de a asigura secretariatul tehnic, atât în relația cu aparatul de specialitate al Primăriei, cât și cu grupul de lucru creat în cadrul procesului de guvernare deschisă.

Responsabilitățile și activitățile persoanelor de contact OGP includ:

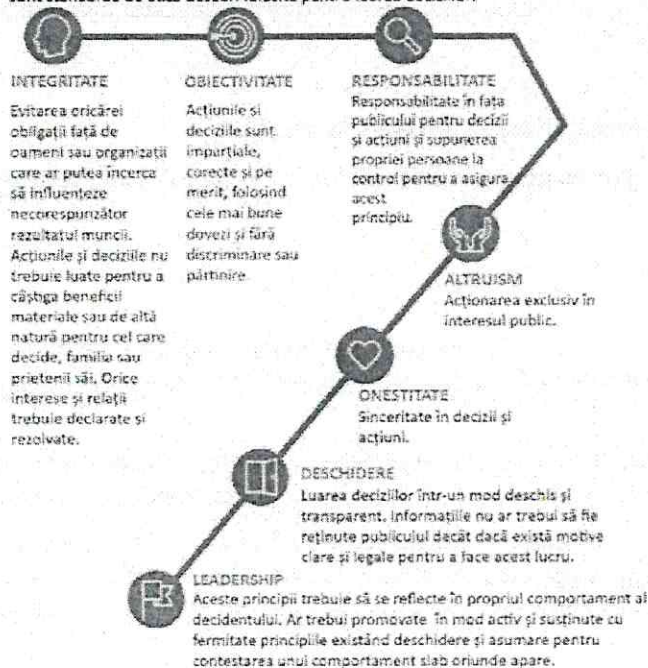
- Cartarea și informarea părților interesate de procesul de guvernare deschisă inițiat;
- Coordonare grupului de lucru creat;
- Facilitarea comunicării, monitorizării, evaluării și procesului de feedback;
- Schimbul de experiență cu omologi de la nivel local, național, internațional;
- Consolidarea integrării planurilor de acțiune naționale și locale corespondente;
- Participarea la evenimentele OGP (globale, naționale, locale);
- Comunicarea publică a activității grupului de lucru și a administrației locale pe problematica supusă procesului de guvernare deschisă.

3.2. Comitetul Director OGP

Comitetul Director (CD-OGP) este un for multipartit, care acționează ca un grup de părți interesate, atât guvernamentale, cât și neguvernamentale care se întrunește în mod regulat pentru a contribui la un proces de guvernare deschisă. CD-OGP este entitatea principală pentru punerea în practică a principiului OGP de co-creare între administrația locală și societatea civilă. CD-OGP include în mod echilibrat reprezentanți ai Primăriei Municipiului Timișoara și ai societății civile. Reprezentanții Primăriei Municipiului Timișoara sunt numiți prin dispoziție de Primar. Pe lângă criteriile profesionale care stau la baza selecției membrilor care vor forma acest grup, sunt avute în vedere și principiile etice sintetizate în diagrama alăturată.

Cele șapte principii ale vieții publice

Următoarele șapte principii ale vieții publice – cunoscute și drept principiile lui Nolan – sunt standarde de etică deseori folosite pentru luarea deciziilor:

CD-OGP dezvoltă strategia pentru consultare specifică procesului de guvernare deschisă inițiat. Această strategie va include o combinație echilibrată de întâlniri publice / private, implicare online/ în format fizic, va asigura participarea grupurilor interesate și va fi deschisă pentru o durată de timp optimă procesului de guvernare deschisă inițiat. CD-OGP implică societatea civilă și alte părți interesate în stabilirea agendei pentru PLA. Agenda include selectarea priorităților, identificarea problemelor de rezolvat și/sau sugerarea de idei pentru implementarea angajamentelor. CD-OGP îndeplinește rolul critic de supraveghere și coordonare a dezvoltării PLA. CD-OGP se întrunește regulat.

3.3. Grupul de lucru OGP

Grupul de lucru este format din membrii CD-OGP și orice altă persoană, din partea administrației publice locale sau reprezentant al societății civile care își exprimă intenția de a susține activitățile de guvernare deschisă, dețin o expertiză utilă în procesul OGP și respectă principiile de etică și comportament discutate anterior, pentru membrii CD-OGP.

3.4. Unități de suport privind procesul OGP

Unitatea de suport este reprezentată de parteneri naționali și internaționali² atrași în diverse procese de guvernare deschisă, precum și echipa de suport formată la nivel național, în cadrul Secretariatului General al Guvernului României.

4. Integrare la nivel local și interconectare la nivel național

Prin operationalizarea OGP la nivel local, se urmărește nu doar interesul specific al PMT și al societății civile de a rezolva probleme și nevoi cu specific doar la nivel local, ci se obțin efecte benefice similare și la nivel regional. În acest sens este încurajată interconectarea între Planul Național de Acțiune (PNA) și Planurile Locale de Acțiune (PLA) în privința guvernării deschise, precum și corelarea acestor planuri de acțiune cu strategiile locale, regionale și naționale corespunzătoare.

Planurile locale vor lua în considerare și angajamentele din PNA formulate pentru a beneficia de suportul echipelor construite la nivel național. În mod similar, echipa națională și planurile naționale de acțiune pot utiliza exemplele de angajamente de la nivel local, pentru a calibra viitoarele angajamente naționale. Echipa locală este cea responsabilă de menținerea constantă a comunicării cu echipa care se ocupă de implementarea PNA.

5. Instrumente de lucru pentru operaționalizarea guvernării deschise

Următoarele instrumente vor fi folosite pentru operaționalizarea OGP de către PMT în colaborare cu societatea civilă.

5.1. Standarde de lucru

Standardele de participare și co-creare OGP vor atrage implicarea societății civile, mediului academic, mediului de business, a cetățenilor și a altor părți interesate pe tot parcursul procesului, astfel:

- Diseminarea informațiilor – se va realiza informarea tuturor părților la timp despre progresul procesului OGP și despre modul în care sugestiile fiecărei părți a fost luată în considerare;
- Platforma de informare, dialog și co-creare - facilitarea unui dialog continuu și incluziv se va derula pe platforma <https://decidim.org/> una dintre cele mai de succes platforme participative cu sursă deschisă (open source) dedicată administrațiilor locale pentru implicarea cetățenilor;

²<https://www.opengovpartnership.org/ogp-local/>
http://ogp.gov.ro/nou/wp-content/uploads/2021/03/CNC_2020.pdf

- Astfel se va trece la decizii și responsabilități comune, asumate în mod participativ de către PMT și societatea civilă, prin care ambele părți își vor asuma evoluția și rezultatele procesului de guvernare deschisă.

5.2. Repository și platforma de consultare DECIDEM

Din punct de vedere tehnologic, activitatea din cadrul PLA-urilor va fi expusă public prin două platforme:

| 7

- Platforma electronică de stocare a informației numită „The Repository” în care informațiile și documentele legate de procesul deschis de co-creare, implementare și evaluare a unui PLA sunt stocate public, organizate, actualizate și diseminate în mod transparent și ușor pentru părțile interesate de a accesa și monitoriza procesul de guvernare deschisă. Informațiile vor fi diseminate proactiv despre toate aspectele procesului de guvernare deschisă, platforma fiind accesibilă și cu un motor de căutare integrat. Informațiilor din platformă vor fi actualizate în mod constant;
- Platforma de dialog și co-creare DECIDEM (Decidem Timișoara (primariatm.ro)) va fi folosită pentru toate procesele de consultare și participare, inclusiv pentru procesul de guvernare deschisă. Procesul OGP de pe DECIDEM va conține următoarele informații:
 - a. Informații despre persoana de contact pentru OGP, inclusiv detaliile de contact.
 - b. Informații despre procesul de co-creare a PLA;
 - i. cronologia etapelor cheie și a termenelor;
 - ii. oportunități de implicare;
 - iii. procesul de luare a deciziilor pentru acordul angajamentelor;
 - iv. forma finală a PLA.
 - c. notificarea proactivă, adecvată și în timp util cu privire la oportunitățile de participare (exemple: detalii despre întâlniri, evenimente, consultări scrise și mecanisme de feedback), atât prin intermediul platformei, cât și prin alte mijloace de comunicare relevante și adecvate contextului local.
 - d. Pentru informații referitoare la procesul de co-creare, actualizările se vor realiza ori de câte ori este necesar, cu indicarea datei ultimei actualizări:
 - i. Actualizări periodice cu privire la progresul dezvoltării planului de acțiune, inclusiv informații privind evenimente, proiecte de angajamente și o privire de ansamblu asupra contribuțiilor părților interesate publice și neguvernamentale la dezvoltarea planului de acțiune și răspunsul grupului de lucru;
 - ii. Actualizări periodice cu privire la progresele realizate în ceea ce privește punerea în aplicare a angajamentelor, inclusiv progresul raportat în etapele de referință, motivele întârzierilor și pașii următori;
 - iii. O funcție a platformei va permite celor interesați să ofere feedback și recomandări referitoare la actualizările privind progresul PLA;
 - e. În plus față de configurarea platformei, PMT va dezvolta un plan de comunicare prin care toate părțile relevante interesate primesc actualizări privind conținutul și sunt încurajate pentru implicare prin comentarii și interacțiuni pe platformă, dar și prin alte modalități adecvate celor mai puțin digitalizați sau alfabetizați în ceea ce privește tehnologia;

5.3. Plan local de acțiune (PLA)

Cel mai important instrument de realizare a guvernării deschise este PLA, prin care problemele și nevoile prioritizate ale comunităților locale sunt transformate în angajamente ce conțin soluții pentru aceste nevoi. Pot co-exista o serie de mai multe PLA-uri, dar e normal să existe mai degrabă o secvențiere a lor pentru simplitate și corelare a partenerilor implicați. Scopul planurilor locale de

acțiune este de a dezvolta cultura participării prin operaționalizarea modului de lucru colaborativ din cadrul OGP. PLA-urile sunt create prin conlucrarea reprezentanților PMT și a societății civile, și în cadrul lor se definesc angajamente privind problemele și nevoile locale identificate tot în mod participativ. Un PLA cuprinde obiective strategice generale și angajamente care urmăresc realizarea acestora. Ciclul planului de acțiune include:

- Crearea planului local de acțiune (PLA);
- Implementarea PLA;
- Monitorizarea și evaluarea PLA;

Ciclul unui PLA se poate alinia la limitele de mandat ale administrației locale în funcție sau la alte perioade de implementare, în funcție de obiectivele generale și angajamentele asumate și perioada necesară pentru realizarea lor. De asemenea, PMT poate decide ca PLA să fie un „organism viu”, care se actualizează în mod constant, în funcție de angajamentele finalizate și eventualele angajamente noi, prin raportarea la strategiile și prioritățile locale.

Dezvoltarea unui PLA este deschisă oricărei părți interesate să ia parte. PLA oferă oportunități tuturor părților interesate (cetățeni, organizații ale societății civile, departamente din Primărie, cadre universitare, sectorul privat etc.) să participe la dezvoltarea planului de acțiune.

Planurile de acțiune OGP de succes se concentrează pe priorități și reforme ambițioase, sunt relevante pentru valorile OGP de transparență, responsabilitate și participare publică și conțin angajamente specifice, limitate în timp și măsurabile:

- Obiective ambițioase și formulate SMART;
- Priorități;
- Transparență;
- Responsabilitate;
- Participare a publicului;
- Utilizarea tehnologiei și inovației.

O recomandare este ca PLA, și implicit participanții locali la elaborarea și implementarea lui, nu ar trebui să își asume mai mult de cinci angajamente în PLA. Experiența a arătat că planurile de acțiune cuprinzând 3-5 angajamente de înaltă calitate repartizate pe mai multe teme sunt mai eficiente decât cele cu un număr mare de angajamente mai puțin ambițioase.

5.3.1. Etapele unui PLA

Etapele pentru dezvoltarea unui plan de acțiune sunt³:

- Planificare și pregătire a lucrului la PLA;
- Informare și mobilizare pentru participare la elaborarea PLA;
- Elaborarea propunerii de PLA;
- Dezbateră publică pe marginea propunerii;
- Luarea deciziilor referitoare la propunerile venite în urma dezbaterii publice și adoptarea PLA de către Consiliul Local al Municipiului Timișoara;
- Lansare implementării PLA;
- Termen limită de implementare a PLA;

5.3.2. Principiile co-creării guvernării deschise

Elementele cheie ale planului de acțiune sunt următoarele: viziunea strategică și angajamente. Este necesar ca ele să fie aliniate. Participarea deschisă oricui este o componentă de bază a guvernării deschise și un element esențial al ciclului OGP. PMT va crea un spațiu sau o structură pentru dialog

³Detalierea etapelor este disponibilă în Participation and Co-Creation Toolkit, box 14.

iterativ și co-creare. Acest spațiu facilitează un dialog incluziv și continuu pe parcursul dezvoltării angajamentelor și implementării acestora. El va fi o combinație de întâlniri de lucru online sau fizice, dezbateri publice live sau în format hibrid (online și offline) pentru a da șansa tuturor să participe, cât și informări, consultări și discuții pe documente facilitate prin platforma DECIDEM. Pentru a se asigura că nivelul de participare necesar este atins, vor fi evaluate următoarele cerințe minime: Forum, Regularitate, Multipartit și Aprobare a părților.

5.3.3. Secțiunea privind viziunea strategică sau obiectivele generale strategice ale PLA

Această secțiune a planului de acțiune va prezenta viziunea strategică care va ghida acțiunile administrației locale pe toată durata planului de acțiune și va căuta să obțină rezultate pe termen lung și să identifice rezultatele pe termen mediu. Viziunea Strategică Locală necesită un proces incluziv pentru a asigura participarea/implicarea actorilor cheie, atât în cadrul PMT, cât și în afara acesteia. Pentru a asigura un astfel de sprijin, toate părțile interesate relevante, în special cetățenii și organizațiile societății civile, trebuie să participe la dezvoltarea sau îmbunătățirea viziunii strategice locale a administrației care utilizează guvernarea deschisă. În consecință, viziunea strategică va descrie procesul de dezvoltare sau perfecționare și modul în care PMT va asigura un angajament continuu cu părțile interesate neguvernamentale pentru dezvoltarea și implementarea angajamentelor.

O viziune strategică de guvernare deschisă locală de succes se va concentra pe priorități și reforme ambițioase care sunt relevante pentru valorile OGP de transparență, responsabilitate publică, participare publică și tehnologie și inovație. OGP Local Handbook conține un model cu câmpurile de informații care trebuie completate pentru a elabora această secțiune a planului de acțiune (Anexa 1).

5.3.4. Secțiunea de angajamente⁴ a PLA

Această secțiune a planului de acțiune este compusă dintr-o descriere detaliată a angajamentelor Municipiului Timișoara în colaborare cu societatea civilă și asumate de către Consiliul Local. Aceste angajamente sunt inițiative concrete pe termen scurt pentru a obține rezultatele pe termen mediu identificate în viziunea strategică. Fiecare angajament va identifica în mod clar problema pe care dorește să o abordeze, rezultatul scontat al angajamentului, etapele de referință și datele de implementare, resursele disponibile și organizațiile responsabile pentru punerea în aplicare a angajamentului. Planul va conține angajamente specifice, limitate în timp și măsurabile care sunt: relevante, specifice, verificabile, au un responsabil și un termen limită.

Angajamentele vor avea o durată minimă de un an calendaristic, dar pot acoperi și întreaga perioadă a planului de acțiune. Odată ce un angajament este complet implementat, acesta va fi evaluat de către organismul de monitorizare și un nou angajament poate fi co-creat și inclus în planul de acțiune, atât timp cât acesta poate fi implementat pe deplin în perioada planului de acțiune.

5.3.5. Modificarea angajamentelor

Orice modificare a unui angajament se face în urma consultării și aprobării părților implicate în procesul de co-creare folosind aceleași mecanisme și procese cu care au fost co-create angajamentele. Aceasta poate include eliminarea angajamentului, modificarea cronologiei acestuia sau schimbarea etapelor de referință. Orice modificare, inclusiv procesul de adoptare a deciziei, trebuie documentată. Modificările pot fi făcute în termen de șase luni de la depunerea angajamentului. În cazul în care un membru local OGP dorește să modifice un angajament existent, acest lucru va fi comunicat și unităților de suport care au fost informate în prealabil despre conținutul PLA, și implicit al angajamentelor.

Durata PLA va fi pe durata mandatului sau pe o durată multiplu de 2 ani. Durata va fi propusă și asumată în cadrul procesului de co-creare.

Validarea PLA se realizează prin consultare publică și aprobare din partea Consiliului Local al Municipiului Timișoara.

⁴Detalierea modului în care sunt formulate aceste angajamente este disponibilă în Anexa 2 din OGP Local Handbook.

5.3.6. Implementare și monitorizare

Implicarea societății civile și, în general, al părților interesate ar trebui să înceapă - nu să se încheie - prin asumarea unui angajament, respectiv dezvoltarea unui plan de acțiune. CD-OGP are un rol central de jucat în asigurarea implementării cu succes a unui plan de acțiune. CD-OGP monitorizează și deliberază cu privire la modul în care pot să îmbunătățească punerea în aplicare a planului de acțiune. Prin urmare, un rol al CD-OGP va fi supravegherea activității liderilor de angajament și a grupurilor de lucru constituite în jurul fiecărui angajament. Mai există cel puțin două categorii de participanți pe care responsabilul cu implementarea angajamentului ar trebui să le implice:

1. Experți tehnici
2. Utilizatori potențiali / beneficiari

Implementarea angajamentelor ambițioase din cadrul PLA vor necesita bugete adecvate. Responsabilului cu implementarea fiecărui angajament va bugeta activitatea care va conduce la succesul acesteia. Bugetele sunt argumentate și validate prin aprobarea PLA.

Legea 350/2005, care reglementează regimul finanțărilor nerambursabile din fonduri publice alocate pentru activități nonprofit de interes general, poate fi utilizată pentru a selecta proiectele care pot conduce la realizarea angajamentelor PLA. Selecția acestor proiecte va fi realizată pe baza unui set de criterii și rezultate documentate de responsabilului cu implementarea fiecărui angajament, în parte.

6. Autoevaluare, monitorizare, raportare

Monitorizarea și raportarea sunt părți cheie ale ciclului planului de acțiune. La momentul depunerii planului de acțiune, grupul OGP Local care a co-creat PLA va identifica un organism de monitorizare care va efectua o evaluare independentă a planului lor de acțiune. Organismul local de monitorizare OGP joacă un rol cheie în procesul planului de acțiune al jurisdicției locale, deoarece oferă lecții, responsabilitate și legitimitate procesului. Din acest motiv, acesta va fi un actor de încredere și independent. Organismul local de monitorizare va utiliza formularele și materialele de îndrumare furnizate de OGP Local și IRM pentru a-și desfășura activitatea și pentru a elabora rapoartele de monitorizare.

OGP International furnizează îndrumări acestui organism de monitorizare pentru a-și îndeplini rolul. Exista un grup de cercetători Independent Reporting Mechanism⁵ (IRM) la nivelul mișcării OGP International care va fi cooptat pentru a colabora la evaluare și monitorizare. Mecanismul independent de raportare (IRM) oferă îndrumări administrațiilor locale în procesul lor de monitorizare și raportare, prin dezvoltarea de orientări și instrumente de raportare pentru administrațiile locale. În urma practicii IRM, organismul de monitorizare va invita atât actorii guvernamentali, cât și cei neguvernamentali să furnizeze comentarii în timpul procesului de monitorizare, pentru a se asigura că sunt luate în considerare punctele de vedere și contribuțiile părților interesate. Organismul de monitorizare selectat va depune rapoarte electronice pe platformă online a IRM.

6.1. Autoevaluare

Municipiul Timisoara, societatea civilă și celelalte părți interesate vor face o autoevaluare anuală a activității de implementare a angajamentelor din cadrul PLA. Membrii CD-OGP au responsabilitatea de a coordona acest proces de autoevaluare. Rezultatul autoevaluării va fi supus procesului de consultare publică, care poate fi utilizată ca și instrument și în etapa de pregătire a autoevaluării.

CD-OGP va produce un raport de autoevaluare la sfârșitul perioadei, cu privire la rezultatele finale ale reformelor finalizate în planul de acțiune, consultarea în timpul implementării și lecțiile învățate.

Elaborarea raportului de autoevaluare la sfârșitul termenului va urmări îndrumările stabilite în standardele de participare și co-creare⁶. Acest raport va fi validat de către Consiliul Local.

În timp ce Raportul de autoevaluare la sfârșitul termenului poate fi redactat în limba oficială a țării, administrația locală este obligată să trimită Unității de sprijin OGP o traducere în limba engleză.

⁵<https://www.opengovpartnership.org/irm-guidance-overview/>

⁶<https://www.opengovpartnership.org/ogp-participation-co-creation-standards/>

6.2. Monitorizare și Raportare

Organismul de monitorizare poate fi o terță parte, cum ar fi o agenție de supraveghere independentă, un mecanism de responsabilitate încorporat în platforma lor OGP (de exemplu, un grup de lucru în spațiul de co-creare definit) sau orice altă parte independentă care este potrivită pentru contextul local (de exemplu, o instituție de cercetare sau academică). Acesta este responsabil pentru desfășurarea a trei tipuri de activități: o evaluare inițială, o evaluare la sfârșitul angajamentului pentru fiecare angajament finalizat și un exercițiu final de învățare.

| 11

6.3. Atribuții ale responsabilului de monitorizare

Responsabilitățile și activitățile Organismului Local de Monitorizare OGP includ:

Colectarea probelor și evaluarea procesului de co-creare a planului de acțiune: Organismul de monitorizare va avea sarcina de a completa un raport online de inițiere, care va oferi o evaluare a gradului și calității procesului de co-creare a unui plan de acțiune.

Colectarea probelor și evaluarea rezultatelor angajamentelor îndeplinite: Organismul de monitorizare trebuie să evalueze fiecare angajament odată ce acesta este implementat pe deplin. Pentru a face acest lucru, mecanismul trebuie să adune dovezile necesare pentru a răspunde la întrebările furnizate de OGP într-un formular online. Membrilor grupului local de OGP din Timisoarele revine sarcina de a furniza dovezi⁷ pentru orice reclamație privind activitățile desfășurate. Dovezile sunt definite ca „faptele care justifică afirmații sau propoziții, dovedind că sunt adevărate sau valide”. Acestea includ surse primare sau legături directe către informații obiective, care reflectă stadiul finalizării activităților, angajamentelor sau etapelor de referință; nu includ materiale sursă secundare, cum ar fi: revendicări care descriu activități, fără a furniza dovada activității în sine.

Conducerea la exercițiul final de învățare: la sfârșitul planului de acțiune, organismul de monitorizare este responsabil pentru desfășurarea și documentarea unui exercițiu de reflecție și învățare. Acest exercițiu urmărește să discute cu părțile interesate din planul de acțiune ce a funcționat bine și ce ar putea fi îmbunătățit pentru următorul plan de acțiune în ceea ce privește procesul de co-creare (din raportul inițial) și punerea în aplicare a angajamentelor (de la individ evaluări ale angajamentului).

7. Cadrul legal

Următoarele legi, ordonanțe și hotărâri guvernamentale influențează și susțin implementarea guvernării participative în România.

- LEGE nr. 544 din 12 octombrie 2001 privind liberul acces la informațiile de interes public
- LEGE nr. 52 din 21 ianuarie 2003 (republicată) privind transparența decizională în administrația publică*)
- LEGE nr. 109 din 25 aprilie 2007 (actualizată) privind reutilizarea informațiilor din instituțiile publice (actualizată la data de 6 decembrie 2015)
- ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ nr. 41 din 28 iunie 2016 privind stabilirea unor măsuri de simplificare la nivelul administrației publice centrale și pentru modificarea și completarea unor acte normative
- HOTĂRÂRE nr. 137 din 13 februarie 2020 privind organizarea, funcționarea și atribuțiile unor structuri din cadrul aparatului de lucru al Guvernului
- LEGE nr. 350 din 2 decembrie 2005 privind regimul finanțărilor nerambursabile din fonduri publice alocate pentru activități nonprofit de interes general

⁷ A se vedea anexa 5 din OGP Local Handbook pentru mai multe detalii despre ce poate fi considerat drept dovezi în scopuri OGP.

- PNRR| Reforma 6.1⁸
- Proiectul de lege a datelor deschise, care urmează a fi aprobată la începutul anului 2022

7.1. Referințe bibliografice

Acest ghid are la bază următoarele manuale de lucru publicate de către OGP internațional și contextualizate de către diverse entități la nivel internațional, național și local:

| 12

1. Set de instrumente pentru participare și co-creare (Participation and Co-Creation Toolkit⁹)
2. Handbook Rules and Guidance¹⁰
3. Standarde de participare și co-creare (Participation & Co-creation Standards¹¹)
4. Ghid de implicare a părților interesate (Multistakeholder Forum Handbook¹²)
5. Ghid privind Guvernarea Deschisă la nivel național (National Handbook¹³)
6. Ghid privind Guvernarea Deschisă la nivel național (Local Handbook¹⁴)
7. Parteneriatul pentru guvernare deschisă, Planul Național de Acțiune 2020-2022 (PNA), Guvernul României, februarie 2021¹⁵
8. Recomandările pentru implementarea OGP la nivel local¹⁶
9. Organizarea și funcționarea Comitetului OGP Național¹⁷
10. Selecția membrilor Comitetului OGP¹⁸

Întocmit, echipa de concept:

Municipiul Timișoara

Despina UNGUREANU, șef serviciu

Asociația „Banat IT”

Costin BLEOTU, președinte

Asociația „Smart City”

Dan - Ștefan BUGARIU, președinte

Fundația „Agenția pentru Informarea și Dezvoltarea Organizațiilor Neguvernamentale” (AID-ONG)

Mihail LIȘETCHI, director executiv

⁸ <https://citymanager.online/pnrr-reforma-6-1/>

⁹ <https://www.opengovpartnership.org/wp-content/uploads/2019/06/OGP-Participation-Co-Creation-Toolkit.pdf>

¹⁰ <https://www.opengovpartnership.org/wp-content/uploads/2021/02/OGP-Handbook-Rules-and-Guidance-20210211.pdf>

¹¹ <https://www.opengovpartnership.org/wp-content/uploads/2019/07/OGP-Participation-Co-Creation-Standards20170207.pdf>

¹² <https://www.opengovpartnership.org/wp-content/uploads/2019/06/Multistakeholder-Forum-Handbook.pdf>

¹³ <https://www.opengovpartnership.org/documents/ogp-national-handbook/>

¹⁴ <https://www.opengovpartnership.org/wp-content/uploads/2021/01/OGP-Local-Handbook-English.pdf>

¹⁵ <http://ogp.gov.ro/nou/wp-content/uploads/2021/03/PNA-2020-2022.doc.pdf>

¹⁶ http://ogp.gov.ro/nou/wp-content/uploads/2017/06/Recomandari-Parteneriatul-pentru-Guvernare-Deschisa-la-nivel-local_final.pdf

¹⁷ <http://ogp.gov.ro/nou/wp-content/uploads/2021/03/CNC-2020.pdf>

¹⁸ <https://drive.google.com/file/d/1xwjtcbGyXb7eLnaAqbGjEocCviY2Z6yF/view>